

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ,
АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ
СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»**

*Матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, присвячена 100-річчю з дня народження професора, заслуженого працівника вищої школи України
Фесенка Дмитра Мусійовича*

ПОЛТАВА 2026

УДК 657:005:316

Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством : Матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної конференції. Полтавський державний аграрний університет (26 березня 2026 р.). Полтава, 2026. 1770 с.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:

Голова організаційного комітету: КАНЦЕДАЛ НАТАЛІЯ – к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

Секретар організаційного комітету: ЛЕГА ОЛЬГА – к.е.н., доцент, професор кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

Члени організаційного комітету:

ГНАТИШИН ЛЮДМИЛА – д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку та оподаткування Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького, м. Львів

ДУБІНІНА МАРИНА – д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку і оподаткування Миколаївського національного аграрного університету

ЗОЛЯ ОЛЕКСІЙ - д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму Полтавського державного аграрного університету

КОБСЛЄВА ТЕТЯНА – д.е.н., професор, професор кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

ЛПСЬКИЙ РОМАН - к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

ПЕРЕРВА ПЕТРО - д.е.н., професор, професор кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

ЄРШОВА НАТАЛІЯ – д.е.н., професор, професор кафедри обліку і фінансів Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

СЛАВКОВА ОЛЕНА - д.е.н, професор, професор кафедри публічного управління та адміністрування Сумського національного аграрного університету

СУК ПЕТРО - д.е.н., професор, професор кафедри обліку і оподаткування Відокремленого підрозділу Національного університету біоресурсів і природокористування України «Ніжинський агротехнічний інститут»

БЕЗКРОВНИЙ ОЛЕКСАНДР – декан факультету обліку та фінансів, к.е.н., доцент, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету

ГУБАРИК ОЛЬГА - к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку, оподаткування та управління фінансово-економічною безпекою, Дніпровського державного аграрно-економічного університету

ПРИЙДАК ТЕТЯНА – к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

ПРОКОПИШИН ОКСАНА – к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку та оподаткування Львівського національного університету природокористування

ЯЛОВЕГА ЛЮДМИЛА – к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

ISBN 978-617-8797-26-3 2026-19

© Автори, 2026

© Кафедра обліку і оподаткування, 2026

© Полтавський державний аграрний університет, 2026

МІНІЧ ТЕТЯНА, здобувач вищої освіти
Науковий керівник – **ТЮТЮННИК ЮРІЙ**, к.е.н., доцент,
професор кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму,
Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ОЦІНЮВАННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Сучасне ринкове середовище в Україні розвивається на тлі викликів, зумовлених дією воєнного стану. За таких умов питання забезпечення фінансової стійкості підприємств набуває особливої актуальності. Нестабільність зовнішнього середовища, інфляційні процеси, коливання валютного ринку та порушення логістичних ланцюгів суттєво ускладнюють підтримання стабільного фінансового стану суб'єктів господарювання.

У науковій літературі існують різні підходи до трактування поняття «фінансова стійкість підприємства». Відповідно до першого підходу, фінансова стійкість розглядається як стан, за якого досягається раціональне співвідношення фінансових ресурсів і забезпечується стабільність операційної діяльності. Другий підхід акцентує увагу на стані рівноваги підприємства та його здатності повертатися до цього стану після порушень під впливом зовнішніх чинників. Третій підхід розглядає фінансову стійкість ширше – як умову не лише безперебійного функціонування, а й стратегічного розвитку і розширеного відтворення [1].

Узагальнення наведених підходів дозволяє трактувати фінансову стійкість як динамічну здатність підприємства підтримувати операційну стабільність та розвиватися навіть за несприятливих умов. Таким чином, фінансова стійкість є результатом ефективного управління, що трансформує ресурси в умови для безперебійної діяльності та майбутнього зростання.

Характерними ознаками фінансової стійкості будь-якого суб'єкта підприємницької діяльності є підтримання платоспроможності, дохідності та інвестиційної привабливості, здатність протидіяти несприятливим зовнішнім та внутрішнім факторам, забезпечення поточної операційної діяльності та стратегічного розвитку.

Оцінювання фінансової стійкості здійснюється за допомогою системи методів, які поділяють на базові (спрощені) та комплексні (деталізовані). До базових належать: коефіцієнтний аналіз – розрахунок показників фінансової стійкості через зіставлення даних фінансової звітності; структурний аналіз – визначення структури показників та оцінка впливу чинників на їхню динаміку; горизонтальний аналіз – порівняння позицій звітності в динаміці. Комплексні підходи охоплюють просторовий аналіз (порівняння з показниками конкурентів), факторний аналіз (оцінка впливу окремих чинників) та трендовий аналіз (виявлення тенденцій зміни показників).

Ключовими коефіцієнтами оцінки фінансової стійкості є: коефіцієнт поточної ліквідності, що відображає здатність суб'єкта господарювання

виконувати свої зобов'язання за рахунок поточних активів; коефіцієнт фінансової автономії, що характеризує частку власних коштів у загальній сумі активів; коефіцієнт співвідношення позикових і власних коштів, що визначає залежність підприємства від зовнішніх джерел фінансування тощо [2]. Загалом, аналізуючи фінансовий стан підприємства, доцільно опрацювати показники фінансової стійкості, рентабельності, ділової активності, ліквідності та платоспроможності [3].

Серед сучасних підходів перспективним є застосування скорингової моделі оцінки фінансової стійкості, яка дозволяє здійснювати комплексний аналіз з урахуванням як внутрішніх фінансових показників, так і зовнішніх чинників (макроекономічних, галузевих тощо). Скорингова модель передбачає визначення ключових внутрішніх індикаторів на основі їхнього впливу на рентабельність активів; ідентифікацію зовнішніх факторів із застосуванням кореляційно-регресійного аналізу; присвоєння підприємству класу фінансової стійкості (від 1-го – високого до 4-го – критичного); визначення типу зовнішнього середовища (стабільне, умовно стабільне, передкризове, кризове). Поєднання отриманих результатів дає змогу комплексно оцінити рівень фінансової стійкості підприємства [1].

Наразі аудит фінансової стійкості, враховуючи нестабільність операційного середовища та вплив воєнного стану на економіку, стає пріоритетним [4]. Оскільки він охоплює низку важливих етапів, зокрема підготовчий та аналітичний. На основі цих даних управлінський персонал здатний сформулювати висновки та надати рекомендації, що допоможуть підвищити ефективність господарської діяльності.

Таким чином, фінансова стійкість підприємства є комплексною характеристикою, що потребує системного підходу до оцінювання. Застосування сукупності методів дозволяє оцінити реальний фінансовий стан суб'єкта господарювання й розробити ефективні управлінські рішення щодо його зміцнення.

1. Іванов М. Фінансова стійкість підприємства: сутність поняття та методика оцінки. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2025. № 3 (79). С. 166-173. URL: <https://snku.krok.edu.ua/index.php/vcheni-zapiski-universitetu-krok/article/view/1084/1071>.
2. Маліков В. В. Аналітичні можливості бухгалтерської звітності для оцінки стійкості підприємства. *Актуальні питання економічних наук*. №17, 2025. С. 7-8. URL: <https://a-economics.com.ua/index.php/home/article/view/944/930>.
3. Мірошник О., Шубіна С., Кравченко Б. Оцінка та шляхи підвищення фінансової стійкості підприємства. *Фінансово-кредитні системи: перспективи розвитку*. 2021. № 1(1). С. 17-22. URL: <https://periodicals.karazin.ua/fcs/article/view/17584/19619>.
4. Рябчук О. Г., Мосійчук Є. О. Аудит фінансової стійкості підприємств в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2025. № 73. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5791/5730>.

Марковська Тетяна	
<i>Інтеграція BI-систем у контур управлінського обліку: від звітних таблиць до інтерактивних дашбордів</i>	4446
Мацука Вікторія	
<i>Аналітичні інструменти підтримки управлінських рішень у соціально орієнтованих підприємствах</i>	448
Мацьків Галина, Райтер Наталія	
<i>Управлінська звітність в системі інформаційного забезпечення суб'єкта господарювання</i>	451
Миколенко Тетяна. Науковий керівник – Тютюнник Юрій	
<i>Платоспроможність як необхідний елемент фінансового управління підприємством</i>	454
Минів Роман	
<i>Дизайн-мислення в системі управління підприємством</i>	457
Мініч Тетяна. Науковий керівник – Тютюнник Юрій	
<i>Забезпечення та оцінювання фінансової стійкості підприємств в умовах воєнного стану</i>	460
Московчук Алла	
<i>Економічний аналіз як базис бізнес-аналітики в обґрунтуванні управлінських рішень та мінімізації ризиків</i>	462
Мошковська Олена	
<i>Формування звітності зі сталого розвитку на молокопереробних підприємствах</i>	464
Муренець Анна. Науковий керівник – Тютюнник Юрій	
<i>Використання фінансового аналізу для прогнозування банкрутства підприємства</i>	467
Нужна Оксана	
<i>Економетричне моделювання в дослідженні міри еластичності валового збору сільськогосподарських культур за посівною площею у Волинській області</i>	469
Нужна Оксана, Корень Анна	
<i>Моделювання та прогнозування обсягів виробництва продукції на підприємствах переробної промисловості України з використанням моделі виробничої функції Кобба-Дугласа</i>	471
Ободець Владислав. Науковий керівник – Заїка Світлана	
<i>Стандартизація управління розвитком фізичної культури і спорту в сільських територіальних громадах</i>	474

